

2012 թ. հուլիսի 10-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Աշոտ Մկրտչյանը, Ահարոն Չիլինգարյանը, Օլեգ Աղասյանը, Արմենակ Դարբինյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց հունիսի վերջի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

2012 թ. հունիսին արձանագրվել է 1.3% գնանկում, ինչի արդյունքում 12-ամսյա գնաճը կազմել է 0.7%՝ պահպանվելով տատանումների թույլատրելի միջակայքի ստորին սահմանից ցածր մակարդակում: Հունիսը հիմնականում կրկնել է նախորդ ամսվա միտումները. ամսական գնանկումը, ոչ պարենային ապրանքների ու ծառայությունների գների գրեթե անփոփոխ մակարդակների պարագայում, պայմանավորված է եղել բացառապես պարենային ապրանքների գների անկմամբ (նպաստումը ընդհանուր գնաճին՝ 1.34 տոկոսային կետ), որի կառուցվածքում էլ զգալի նվազում է դիտվել «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ» ապրանքախմբի գներում՝ 26.7% (նպաստումը՝ 1.67 տոկոսային կետ): Այս պարագայում 12-ամսյա բնականոն գնաճը պահպանվում է գնաճի նպատակային ցուցանիշին մոտ մակարդակում:

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2012 թ. հունվար-մայիսին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 7.4%: Տարվա անցած 5 ամիսների արդյունքներով տնտեսական ակտիվության աճը գերազանցել է ակնկալիքները՝ պայմանավորված արդյունաբերության և ծառայությունների ճյուղերի թողարկման ծավալների՝ համապատասխանաբար 15% և 4.6% աճերով, գյուղատնտեսության ճյուղի թողարկման ծավալների աճը կազմել է 3.2%: Շինարարության ճյուղում պահպանվել է անկման միտումը՝ 8%:

Արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներից 2012 թ. հունվար-մայիսին նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արտահանումն (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՖՕԲ) ավելացել է 15.2%-ով, իսկ ներմուծումը (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՍԻՖ)՝ 7.1%-ով: Ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի փոխանցումների զուտ ներհոսքը նույն ժամանակահատվածում աճել է տ/տ 8.7%-ով:

2012 թ. անցած 5 ամիսների արդյունքներով դիտվել է Ծրագրի բազային սցենարի համեմատ մասնավոր սպառման առավել արագ աճի և մասնավոր ներդրումների ավելի մեծ անկման միտումներ: Համախառն պահանջարկի վրա պետական ծախսերի զսպող և եկամուտների գրեթե նույնքան ընդլայնող ազդեցության պարագայում հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը եղել է չեզոք:

Խորհրդի նիստում ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Հունիսին, 12-ամսյա գնաճի ձևավորված բավականին ցածր մակարդակի պարագայում ԿԲ-ն անփոփոխ է թողել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ հաշվի առնելով մայիս-հունիս ամիսներին դրամի արժեզրկման արդյունքում դրամավարկային պայմանների արդեն իսկ թուլացման հանգամանքը: Չնայած ֆինանսական շուկայում հունիսին արձանագրվել է միջին ամսական տոկոսադրույքների որոշակի աճ, սակայն տոկոսադրույքների միջին եռամսյակային մակարդակները ցածր են նախորդ եռամսյակի միջինների նկատմամբ: Հունիսին միջբանկային ռեպո միջին ամսական տոկոսադրույքը կազմել է 10.2%, մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայում միջին տոկոսադրույքը՝ շուրջ 9.0%, բորսայական միջբանկային վարկերի միջին տոկոսադրույքը՝ 9.6%:

ՀՀ արտաթույթի շուկայում հունիսին շարունակվել է դրամի արժեզրկումը. նախորդ ամսվա միջինի համեմատությամբ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամի արժեզրկումը կազմել է 4.0%-ով՝ կազմելով 414.6 դրամ, Եվրոյի նկատմամբ՝ 2.1%-ով՝ կազմելով 519.8 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժևորվել է 2.2%-ով՝ կազմելով 12.6 դրամ:

Ֆինանսական շուկայի նկարագրված զարգացումների ներքո հունիսին ձևավորվել է դրամավարկային հետևյալ միջավայրը. 12-ամսյա կտրվածքով փողի և դրամային զանգվածներն աճել են համապատասխանաբար 23% և 21%-ով, որոնց կառուցվածքում դրամային ավանդների տ/տ աճը կազմել է 29.8%: Արտաթույթային ավանդները հունիսին ավելացել են տ/տ 25.3% (բացառելով փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը՝ 11.8%), ինչի հետևանքով դոլարայինացման մակարդակն ավելացել է 1.9%-ով: Հունիսին պահպանվել են վարկավորման բարձր աճի տեմպերը՝ տ/տ 35.6%, որի կառուցվածքում շարունակում են գերակշռել արտաթույթով տրամադրված վարկերը:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

2012 թ. հունիսին հիմնական հումքային և պարենային ապրանքների միջազգային շուկաներում, ընդհանուր առմամբ, դրսևորվել են գնանկումային միտումներ:

Այսպես, Brent տեսակի հում նավթի մեկ բարելի միջին գինը երկրորդ եռամսյակում՝ նախորդ եռամսյակի նկատմամբ նվազել է շուրջ 8.3%-ով (տ/տ նվազումը կազմել է 7%): Միջազգային ֆինանսական շուկաներում դոլարի արժևորման միտումների շարունակման պայմաններում հունիսին դիտվել է ոսկու գնի չնչին աճ՝ 0.8%, որի պարագայում անգամ երկրորդ եռամսյակում՝ նախորդ եռամսյակի նկատմամբ նվազումը կազմել է 4.7%-ով (տ/տ աճը՝ 6.8%): Արդյունաբերական մետաղներից պղնձի գինը 2012թ. հունիսին նվազել է 5.2%-ով (տ/տ նվազումը՝ 18.1%):

Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (FAO) կողմից հրապարակվող պարենի գների ինդեքսը 2012 թ. հունիսին շարունակել է նվազել՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ իջնելով 1.8%-ով, որի պայմաններում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատությամբ նվազումը կազմել է 14.8%: Չնայած երկրորդ եռամսյակի արդյունքներով ցորենի միջազգային գինը նվազել է 3.5%-ով (տ/տ նվազումը՝ 15.4%), այդուհանդերձ, հունիսին այդ շուկայում դիտվել է գների աճ՝ 4.5%, ինչը պայմանավորվել է 2012-2013 մարքեթինգային տարում նախորդ տարվա նկատմամբ ցորենի համաշխարհային բերքի կրճատման վերաբերյալ սպասումներով:

Շաքարավազի և բրնձի միջազգային գները ևս հունիսին նվազել են, ինչի արդյունքում շաքարավազի գները նվազել են տ/տ 17.7%-ով, իսկ բրնձինը՝ աճել շուրջ 1%-ով:

Ե՛վ ԱՄՆ ԴՊՀ-ն, և՛ Եվրոպական Կենտրոնական բանկը, հաշվի առնելով իրենց տնտեսությունների զարգացման համեմատաբար կայուն ու չափավոր տեմպերը, անփոփոխ են թողել դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքը, ինչպես նաև եռամսյա LIBOR միջբանկային տոկոսադրույքը ևս մնացել է անփոփոխ մայիսի նկատմամբ՝ կազմելով միջինում 0.46%:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ Եվրամիության պարտքային հիմնախնդիրների սրման և համաշխարհային պահանջարկի աճի տեմպերի դանդաղման սպասումների շարունակման պայմաններում կանխատեսվող հորիզոնում կապահասնվի հիմնական հումքային ու պարենային ապրանքների միջազգային շուկաներում ձևավորված գնանկումային միջավայրը, թեև ցորենի միջազգային շուկայում դիտվել է գների որոշակի աճ՝ պայմանավորված ցորենի համաշխարհային բերքի ծավալների կրճատմամբ:

Խորհուրդը գնահատեց, որ կանխատեսվող հորիզոնում ներքին գների վրա ՀՀ տնտեսության զարգացումներից ակնկալվող ազդեցությունը կլինի փոքր-ինչ գնաճային, քանի որ արդյունաբերության և ծառայությունների ոլորտների թողարկման ծավալների առավել արագ աճի տեմպերով պայմանավորված տնտեսական ավելի բարձր աճը հիմնականում կանդրադառնա համախառն պահանջարկի խթանման, ինչպես նաև մասնավոր սպառման առավել արագ տեմպերով աճի վրա՝ արտահայտվելով գնաճային դրսևորումներով: Հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը գների վրա կանխատեսվող հորիզոնում գնահատվում է չեզոք:

Հաշվի առնելով արտաքին և ՀՀ տնտեսությունների իրար փոխադարձ չեզոքացնող ազդեցությունները ներքին գների վրա, ինչպես նաև այն, որ հունիսին ևս շարունակվել են դրամի արժեզրկման միտումները, որը դրամավարկային պայմանների արդեն իսկ թուլացում է, խորհուրդը որոշեց ձեռնպահ մնալ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի փոփոխումից: Միաժամանակ փաստենք, որ 12-ամսյա գնաճի վերջին ամիսներին ձևավորված ցածր մակարդակն առավելապես պայմանավորված է եղել գյուղմթերքների գների անկման ընդգծված սեզոնայնությամբ, որի պարագայում 12-ամսյա բնականոն գնաճը պահպանվում է գնաճի նպատակային ցուցանիշի սահմաններում:

2012 թ. հուլիսի 10-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 8.0%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվում են համապատասխանաբար՝ 10.5% և 5.5%:

---

*Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:*

*ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն*

*հեռ/ֆաքս. 56 37 61*

*էլ-փոստ. mcba@cba.am*

*www.cba.am*